

KURIER WILEŃSKI

CZWARTEK
9
STYCZNIA
2003 r.

DZIENNIK POLSKI NA LITWIE. UKAZUJE SIĘ OD 1 LIPCA 1953 ROKU

Nr 5 (14552)

Cena 1 Lt (w tym 5% PVM)

Prezydent-elekt rozmawiał telefonicznie z prezydentem Polski

Dobre, a nawet lepsze

Obaj prezydenci byli zgodni, że stosunki między naszymi krajami powinny być tak dobre jak były dotychczas, a nawet jeszcze lepsze

Fot. Marian Paluszkiwicz

Wczoraj podczas 10-minutowej rozmowy telefonicznej prezydent Polski Aleksander Kwaśniewski pogratulował Rolandasowi Paksasowi zwycięstwa w drugiej turze wyborów prezydenckich na Litwie i wyraził nadzieję na dalszą owocną i korzystną dla obu stron współpracę.

Jak poinformował „Kurier” Aidas Petrošius, rzecznik prasowy prezydenta-elekta, rozmowa dotyczyła głównie współpracy oraz sto-

sunków obu państw. Obaj rozmówcy byli zgodni co do tego, że stosunki między naszymi krajami powinny być tak dobre jak były dotychczas, a nawet jeszcze lepsze.

— Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej jako poważny znak określił to, że Paksasa tak wyraźnie poparli Polacy zamieszkali na Litwie — powiedział Petrošius.

Według rzecznika prasowego prezydenta-elekta, Paksas zapewnił

prezydenta Polski, że będzie się starał, aby stosunki między naszymi krajami pozostawały priorytetowymi w litewskiej polityce zagranicznej.

— Paksas przypomniał również to, że to właśnie on jako pierwszy litewski polityk zawarł umowy koalicyjne z Akcją Wyborczą Polaków na Litwie, w wyniku czego Polacy obsadzili najpierw cztery starostwa w Wilnie, a następnie stanowiska wiceministra oświaty i wicenczelnika po-

wiatu wileńskiego — relacjonował treść rozmowy prezydentów Petrošius. Poinformował on też „Kurier”, że prezydenci wyrazili chęć jak najszybszego spotkania, ale zaraz dodał, że o konkretnej dacie spotkania mówić jest jeszcze za wcześnie.

Na pytanie „Kuriera”, czy Paksas również będzie korzystał z usług doradcy do spraw polskich Petrošius nie odpowiedział wprost.

(Dokończenie na str. 3)

Centryści i liberałowie planują połączenie

Narodziny nowej siły

Wczoraj po spotkaniu z prezydentem Valdasem Adamkusem kierownicy Związku Liberalistów i Związku Centrum Eugenijus Gentvilas i Kęstutis Glaveckas zdemontowali pogłoski o tym, że ponoć po zakończeniu kadencji przywódca kraju Adamkus stanie na czele tworzonej nowej partii, powstałej przez połączenie liberałów i centrystów.

Jak twierdzą liderzy partyjni, na spotkaniu ani zgłoszono, ani rozpatrywano propozycji objęcia przez Adamkusa kierownictwa połączonej partii. Gentvilas stwierdził, że nie wierzy, aby Adamkus stanął na czele tworzonej siły politycznej. Natomiast doradca prezydenta Dariusz Kuolys nie był tak kategoryczny i raz jeszcze przypomniał, że po odejściu Adamkusa zamierza pozostać aktywnym uczestnikiem życia politycznego. Jak stwierdził doradca, Adamkus aktywnie popiera narodziny mocnej siły liberalnej w życiu politycznym Litwy i na wczorajszym spotkaniu z liderami partii Liberalistów i Centrum poprosił, aby jak naj-

szybciej wykonano pracę na rzecz połączenia się tych partii. Liderzy partii Centrum i Liberalistów odmówili dziennikarzom komentarzy na temat przyszłej nazwy partii.

— Jeśli zaczniemy dziś mówić o nazwie partii, jej liderze bądź liderach, to nie dojdzie do konsolidacji — zaznaczył Gentvilas.

Do połączenia się w jedną partię są też zapraszani nowocześni chrześcijańscy demokraci, ale ci, jak zaznaczył Gentvilas na razie nie podjęli ostatecznej decyzji. Gentvilas dodał, że decyzja o połączeniu się zapadła jeszcze przed wyborami do samorządów, niezależnie od ich wyników. Centryści i liberałowie posiadają mniej więcej jednakową liczbę członków, wybranych do rad samorządowych — 156 i 160.

— Razem wychodzi tyle, ile mają socjaldemokraci — stajemy się wielką siłą polityczną — z satysfakcją stwierdził centrysta Glaveckas. Powiedział, że droga nie jest zamknięta również przed innymi partiami o podobnych poglądach. (ELTA)

Po wyborze prezydenta Litwa ma dokonać nowego wyboru

Kolejne głosowanie w maju

Referendum w sprawie przystąpienia Litwy do Unii Europejskiej ma prawdopodobnie odbyć się 11 maja bieżącego roku.

O tym wczoraj jednomyślnie postanowili przedstawiciele klubów parlamentarnych podczas spotkania z marszałkiem Sejmu RL Artūrasem Paulauskasem. Wypowiedzenie się obywateli w sprawie członkostwa kraju w nowych strukturach pangranicznych przewiduje Konstytucja. Sprawa jest ta tym bardziej nagląca, że do ewentualnego członkostwa Litwy w Unii pozostaje niewiele ponad rok, a do zrobienia jest wiele rzeczy. Przede wszystkim należy przygotować umowę akcesyjną z europejską Piętnastką. Ponadto wszystko to ma się odbywać równoległe z przygotowaniem Litwy do członkostwa w NATO.

Po wczorajszej decyzji prawdopodobnie ostatecznie padnie promowana jakiś czas temu przez delegatów Polski i Litwy do Konwentu idea o wspólnym przeprowadzeniu referendum w sprawie członkostwa

w UE w krajach bałtyckich oraz krajach Grupy Wyszehrackiej.

Niemniej wczorajsza decyzja ma jeszcze charakter deklaracyjny, bowiem moc prawną nabierze dopiero po zatwierdzeniu przez Sejm stosownego postanowienia parlamentarnego. Ten dokument marszałek Paulauskas ma zamiar przygotować wkrótce i podczas nadzwyczajnych posiedzeń styczniowych przedstawić go posłom. Jeśli po ostatnich wyborach prezydenckich oraz dwuznacznych wypowiedziach prezydenta-elekta Rolandas Paksasa w sprawie negocjacji Litwy z Unią w Sejmie nie dojdzie do wyhamowań przez zwolenników nowego prezydenta sprawy referendum, to można mieć nadzieję, że postanowienie Sejm zatwierdzi w lutym. Od tego momentu zaczyna się przygotowania do referendum, w którym obywatele będą mogli powiedzieć „tak” członkostwu kraju w Unii Europejskiej albo też i „nie”...

Stanisław Tarasiewicz

W NUMERZE

Aktualności — 3

Kurczy się stopa bezrobocia

Wczoraj w sali Republikańskiej Giełdy Pracy przy wileńskiej ulicy Geležinio vilko 3a nie było już choinki, ale nastrój świąteczny jeszcze się zachował. Minister pracy i opieki socjalnej Vilius Blinkevičius przywozła tłumnie zebranych urzędnikom i dziennikarzom resortowe prezenty — optymistyczne wyniki i prognozy z rynku pracy.

Praworządność — 5

Skazany będzie głodował

W tym tygodniu sędziowie Sądu Najwyższego przekazali rozszerzonemu kolegium tego sądu sprawę karną wilnianina Henrikasa Jankovskisa, który został uznany za winnego zabójstwa i skazany na 12 lat pozbawienia wolności.

Gazeta Harcerska — 6-

Świerszcz polny i moneta — 7

W czasach, kiedy dla ludzi coraz ważniejsze są pieniądze, idee harcerstwa nabierają szczególnego znaczenia. Również młodzież, która jeszcze tak niedawno protestowała przeciwko życiu w pogoni za pieniądzem, dziś często docenia tylko wartości materialne.

Sport — 10

Peterhansel znów liderem

Jadący Mitsubishi francuski kierowca Stéphane Peterhansel wygrał szósty etap Rajdu Dakar, którego trasa o długości 278 km prowadziła z El Bormy do Ghadames w Libii.

Sentencja

Niedziwienie się niczemu — to oznaka głupoty, a nie mądrości.

FIODOR DOSTOJEWSKI

Kalejdoskop aktualności

Wśród lodu utkwili litewski statek

Wśród lodów Zatoki Fińskiej nieopodal Tallinna utkwili statek „Salantai”, pływający pod banderą Litwy.

„Obecnie z miejscowymi służbami portowymi poszukuje się sposobu wycofania statku z lodowej niewoli” – informuje zastępca kapitana portu morskiego w Klaipėdzie Ričardas Lučka. Tymczasem w porcie klaipėdzkim warunki nawigacji są coraz lepsze. Lód stopniowo topnieje.

Litwa bez min

Litwa zamierza ratyfikować konwencję o zakazie użytkowania, gromadzenia, produkcji i przekazywania min do zwalczania piechoty oraz ich zniszczeniu.

Konwencja przewiduje też wyjątki – zezwala się posiadać bądź przekazać część min, przeznaczonych do doskonalenia techniki poszukiwania, unieszkodliwiania bądź niszczenia min oraz szkolenia personelu. Zezwala się też na przekazanie min w celu ich zniszczenia. Ta konwencja zawarta została 18 września 1997 r. w Oslo. W imieniu Litwy podpisał ją w 1999 r. ówczesny stały przedstawiciel w ONZ Oskaras Jusys.

Zabrali się za samorządy

Litewska Partia Socjaldemokratyczna (LPSD), która podczas wyborów do rad samorządowych uzyskała najwięcej mandatów, zamierza wraz z partnerami nadzorować co najmniej 15 samorządów kraju.

Socjaldemokraci zamierzają współpracować nie tylko z innymi partiami lewicowymi – Związkiem Partii Chłopskiej i Nowej Demokracji (ZPChND) oraz Nowym Związkiem (socjalliberalami) – planowane są też koalicje z siłami centrum i prawicy. Na nie mniejszy sukces liczy też partia liberalno-demokratyczna (PLD), która wspólnie z ZPChND może nadzorować co najmniej 13 samorządów. Co najmniej po 10 samorządów zamierzają nadzorować Litewski Związek Liberalistów (LZL) oraz Związek Centrum. LZL najwięcej mandatów zdobyła w 8 samorządach, ale liberalowie zamierzają też rządzić gdzie indziej. Wpływową partią samorządową zamierza też zostać Związek Ojczyzny (konserwatystów litewskich), który najwięcej mandatów zdobył w 7 samorządach.

Zakrawa na zemstę

Ekipa prezydenta-elekta lidera Partii Liberalno-Demokratycznej (PLD) Rolandasa Paksasa nie ukrywa zamiaru zmiany kierownictwa struktur siłowych.

Jeden z członków ekipy Paksasa zapewnia, że przyszyły przywódca kraju nie daruje szefowi Departamentu Bezpieczeństwa Państwowego (DBP) Mečysowi Laurinkusowi za stanowisko, zajęte pod koniec grudnia podczas skandalu wokół rzekomo trudnej sytuacji „Vilniaus bankas”.

Sam Paksas pośpieszył odgraniczyć się od oświadczeń kolegów.

Niemniej, według nieoficjalnych danych, w przededniu drugiej tury wyborów prezydenta, Laurinkus oświadczył, że sam poda się do dymisji, jeśli nowym przywódcą kraju zostanie Paksas. Tymczasem szef Służby Badań Specjalnych Valentinas Junokas twierdzi, że jest spokojny o swą przyszłość.

Tysięczna operacja

W Klinice Ocznej Kowieńskiego Uniwersytetu Medycznego dokonano tysięcznej operacji przeszczepu sztucznej soczewki pacjentowi, cierpiącemu na kataraktę.

Szef Kliniki Ocznej Vytautas Jašinskas poinformował, że przeszczepu soczewki we wtorek dokonano 70-letniemu pacjentowi.

„Podczas wszczepiania soczewki wykonuje się w oku o wiele mniejsze cięcie niż podczas przeszczepiania soczewki twardej, dzięki czemu szybciej się goi operowane oko” – wyjaśnił Jašinskas. Powiedział on, że tego rodzaju operacje na Litwie wykonuje tylko Klinika Oczna Kowieńskiego Uniwersytetu Medycznego. Pierwszej operacji dokonano przed pięćmioma laty.

Główna Komisja Wyborcza ukarała „Vakaro žinios”

Obraująca późnym wtorkowym wieczorem Główna Komisja Wyborcza (GKW) przyznała, że publikacja, która się zjawiała w bulwarowym dzienniku „Vakaro žinios” w przededniu wyborów, posiada charakter agitacyjny i materiał został opublikowany w okresie, gdy agitacja wyborcza była już zakazana.

W związku z tym naruszeniem redaktorowi naczelnemu gazety Raimondasowi Celencevičiusowi sporządzono protokół w związku z naruszeniem prawa administracyjnego. Decyzję o wymierzeniu kary i jej wielkości w ciągu 15 dni podejmie dzielnicowy sąd administracyjny. Mimo zakazu agitacji wyborczej, dziennik „Vakaro žinios” w ub. sobotę opublikował informację poniżającą rywala lidera Partii Liberalno-Demokratycznej Rolandasa Paksasa – obecnego prezydenta kraju Valdas Adamkusa. Za takie naruszenie trybu agitacji wyborczej gazeta może być ukarana grzywną od 1 do 10 tys. Lt.

Nowe – droższe

Nowe prawo jazdy kosztować będzie 20 Lt zamiast 6 Lt, które wcześniej płacili kierowcy.

Rząd na wczorajszym posiedzeniu zatwierdził taką cenę nowego dokumentu i odpowiednio zmienił uchwałę o opłacie skarbowej. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zobowiązane jest od 1 stycznia 2003 r. wydać prawa jazdy nowego wzoru, zgodne z założeniami Konwencji Ruchu Drogowego oraz dyrektywami Rady Europy. Blankiety prawa jazdy wyprodukowane zostały w Niemczech, posiadają dobre środki ochronne. Właśnie z tego powodu wzrosła ich cena. Prawa jazdy, wydane na Litwie do 1 kwietnia 2000 r., będą ważne do 31 grudnia 2005 r., a wydane z konkretną datą ważności – do wskazanej daty. Ci kierowcy, którzy posiadają wydane do 11 marca 1990 r. sowieckie prawa jazdy, będą mogli korzystać z nich do 31 grudnia 2003 r. (BNS, ELTA)

Uroczystość w Domu Polskim

„Wojenny” opłatek

Jak i każdego roku, na opłatek Klubu Polskich Weteranów Wojny przybył i złożył życzenia attache obrony Rzeczypospolitej Polskiej pułkownik Włodzimierz Marzęda

– Ubiegły rok był bardzo ważny dla Litwy. Przystąpiła ona do Paktu Północnoatlantyckiego, w którym już jest Polska. W roku bieżącym trwają przygotowania do członkostwa w Unii Europejskiej. Szkoda, że znów nie udało się Wam zarejestrować organizacji pod właściwą nazwą, czyli Klubu Armii Krajowej – powiedział wczoraj attache obrony Rzeczypospolitej Polskiej pułkownik Włodzimierz Marzęda na opłatku Klubu Polskich Weteranów Wojny na Litwie i Klubu Żołnierzy Września 39 w Domu Kultury Polskiej.

Tym niemniej nastrój na uroczystości panował rodzinny i bardzo ciepły, na stole nie zabrakło potraw. Prezes KPWW Stanisław Kaczkan przeczytał liczne życzenia nowo-

roczne, które nadeszły na adres organizacji: od ambasadora RP na Litwie Jerzego Bahra, od prezesa Akcji Wyborczej Polaków na Litwie Waldemara Tomaszewskiego i in. Nie zabrakło kartek z Polski, a nawet Kanady.

Konsul generalny RP Stanisław Cygnarowski zaznaczył, że znajduje się po raz pierwszy w tym pięknym gronie, które dla Polski jest najbardziej zasłużone.

– Zawsze służę pomocą i jeśli tylko jakaś sprawa jest w mojej kompetencji, będę pomagać w jej rozstrzygnięciu – deklarował współpracę i składając życzenia pan Cygnarowski.

Głos zabrał również pierwszy prezes organizacji, historyk Armii Krajowej – dr Jarosław Wołkonowski.

Prasa zagraniczna o prezydencie-elekcie

„Paksas nie jest nacionalistą”

Niemiecki dziennik „Frankfurter Allgemeine Zeitung” ocenia zwyciężcę wyborów prezydenckich na Litwie Rolandasa Paksasa jako „agresywnego, lecz obliczalnego” polityka, będącego przykładem wschodnioeuropejskiego populisty nowego typu.

W zamieszczonym wczoraj materiale odrzuca on jako absurdalne porównanie Paksasa do Le Pena czy Żyrinowskiego. „Paksas nie jest nacionalistą, a wręcz przeciwnie: swój najlepszy wynik uzyskał w tych okręgach Litwy Wschodniej, w których większość stanowią Polacy” – pisze „FAZ”.

Autor wyjaśnia, że przepaść pomiędzy stolicą kraju Wilnem a prowincją nigdzie nie jest tak wielka, jak właśnie w tym regionie. „Tak jak na Litwie, ośrodki miejskie we wszystkich wschodnioeuropejskich krajach odłączyły się od reszty kraju. To tam płyną zagraniczne inwestycje, tam znajdują się dobrze opłacane miejsca pracy, tam dla wielu ludzi – nie tylko dla dobrze wykształconej młodzieży – istnieje perspektywa, podczas gdy na prowincji już dawniej słabe struktury z socjalistycznych czasów rozpadają się”.

Nowa siła

„To stanowi podstawę sukcesu Paksasa, który jest ucieleśnieniem typu polityka, jaki od kilku lat jest w Europie wschodniej na fali. O jego sukcesie zdecydowały nie populistyczne obietnice, lecz wykreowanie się na nową siłę, znajdującą się poza oficjalnym establishmentem.

Inaczej w jego obietnicę nikt by nie uwierzył. Właśnie odcienie się, a nie program, pozwoliło mu stać się alternatywą dla Adamkusa” – czytamy w „FAZ”.

„Demokracja dla ludzi, wolność dla gospodarki, dyktatura dla mafii” – to hasło Paksasa w kampanii wyborczej, hasło programu będącego specyficzną mieszanką liberalizmu, paternalistycznej opiekuńczości oraz prawa i porządku” – zwraca uwagę autor analizy.

Według niego, to nie treści, lecz agresywność wobec przeciwników czyni z Paksasa populistę. Zgody w najważniejszych kwestiach, dotyczących wstąpienia do NATO i UE, Paksas nie zamierza łamać – podkreśla autor artykułu.

Zdolność „kanalizowania” niezadowolonia

Stosunek do UE pokazuje zdolność Paksasa do „kanalizowania” społecznego niezadowolenia. Zapowiadając, że będzie zabiegał o więcej pieniędzy dla rolników oraz pomagając się unijnych środków na budowę nowej elektrowni atomowej, Paksas podjął odważnie dwa tematy stanowiące wcześniej domenę przeciwników Unii. Doprowadził do tego, że nawet zdecydowani przeciwnicy wstąpienia do UE, w tym wzorujący się na polskim Lepperze przywódca chłopski, wezwali do głosowania na niego. Ten przykład – według komentatora – pokazuje równocześnie, czym Paksas i jemu podobni różnią się od zachodnioeuropejskich populistów w rodzaju Haidera lub Bossiego.

W sprawach kraju – racjonalny i obliczalny

„W kwestiach żywotnych dla własnego kraju jest on (Paksas) racjonalny i obliczalny. W rzeczywistości Paksas nie atakuje establishmentu z zewnątrz, lecz jest jego częścią – tak jak Łotysz Repse, Bułgar Bonew czy też Polacy – bracia Kaczyńscy, którzy od powstania Solidarności ponad 20 lat temu są stałym elementem sceny politycznej”. „Zagrożeniem dla kursu Litwy będą nie kroki podejmowane przez Paksasa, lecz wewnętrzne turbulencje, kiedy okaże się, że nie może on dotrzymać żadnej ze swych obietnic” – czytamy w konkluzji artykułu „FAZ”. (PAP)

Serdecznie współczujemy naszej koleżance redakcyjnej

Alinie Sobolewskiej

w ciężkiej chwili utraty Ojca,

podzielamy jej smutek i ból

Zespół redakcji „Kuriera Wileńskiego”

Polska

"Sprawa Rywina"

Adam Michnik powiedział, że nie ma żadnych dowodów na to, by oskarżać o udział w "aferze Rywina" premiera, kogokolwiek z jego otoczenia albo z SLD. Wszystkie kluby są za utworzeniem w Sejmie komisji śledczej do zbadania tej sprawy.

Swoje wnioski o powołanie komisji śledczej do zbadania tzw. sprawy Rywina złożyły w Sejmie SLD, UP, LPR i PSL. Jeszcze w poniedziałek podobne wnioski składały PiS oraz PO. Utworzenie komisji śledczej poparła też Samoobrona. We wtorek prowadząca śledztwo ws. próby płatnej protekcji warszawska Prokuratura Apelacyjna przesłuchała szefową "Agory" Wandę Rapaczyńską i autora tekstu w "Gazecie Wyborczej" Pawła Smoleńskiego.

Michnik nie wierzy

Michnik, gość "Kropki nad i" w telewizji TVN, powiedział, że nie wierzy, by premier był zamieszany w tę aferę. "Kiedy zadałem Rywinowi pytanie, czy przysłał cię premier", on wykręcał się od odpowiedzi. Powiedział: "przysłała mnie grupa" — relacjonował Michnik. "Nie mam żadnych dowodów na to, żeby oskarżać o udział w tej aferze korupcyjnej kogokolwiek z otoczenia premiera ani z SLD" — powiedział naczelny "GW".

Prezydent Aleksander Kwaśniewski uważa, że w sprawie tzw. afery Rywina premier Leszek Miller będzie przesłuchany przez prokuratora i przez sejmową komisję śledczą. Zdaniem prezydenta, powstanie specjalna komisja sejmowa do zbadania tej sprawy.

Przesłuchania

Rapaczyńska i Smoleński zeznawali jako świadkowie w Prokuraturze Apelacyjnej w Warszawie. Rapaczyńska była pierwszą osobą, której Rywin miał złożyć swą propozycję. Podczas przesłuchania potwierdziła wersję wydarzeń, zawartą w sporządzonej przez nią notatce oraz w artykule GW "Ustawa za łapówkę, czyli przychodzi Rywin do Michnika" — poinformował Zbigniew Jaskólski, rzecznik PA.

Smoleński, autor artykułu, dostarczył prokuraturze magnetofon wraz z nagraniem rozmowy Adama Michnika z Rywinem (wcześniej prokuratura zobowiązała do tego Michnika). Wczoraj zeznawali kolejni świadkowie — zastępca redaktora naczelnego "GW" Helena Łuczyno i wiceprezes "Agory" Piotr Niemczycki.

Domaganie się łapówki

Według "Gazety Wyborczej", w połowie lipca Rywin domagał się od wydawcy tego dziennika — spółki "Agora" 17,5 mln dolarów w zamian za zatwierdzenie korzystnych dla spółki zmian w rządowym projekcie nowelizacji ustawy o radiofonii i telewizji. Rywin miał się przy tym powoływać na premiera Leszka Millera, a pieniądze miały być przeznaczone dla SLD. Miller oświadczył, że nie zlecał nigdy Rywinowi pośrednictwa w jakiegokolwiek sprawie.

UE protestuje przeciwko restrykcjom wobec Palestyńczyków

Apel o rozwagę

Unia Europejska wczoraj formalnie zaprotestowała przeciwko wprowadzonemu przez Izrael zakazowi wyjazdu delegacji Autonomii Palestyńskiej na konferencję w Londynie.

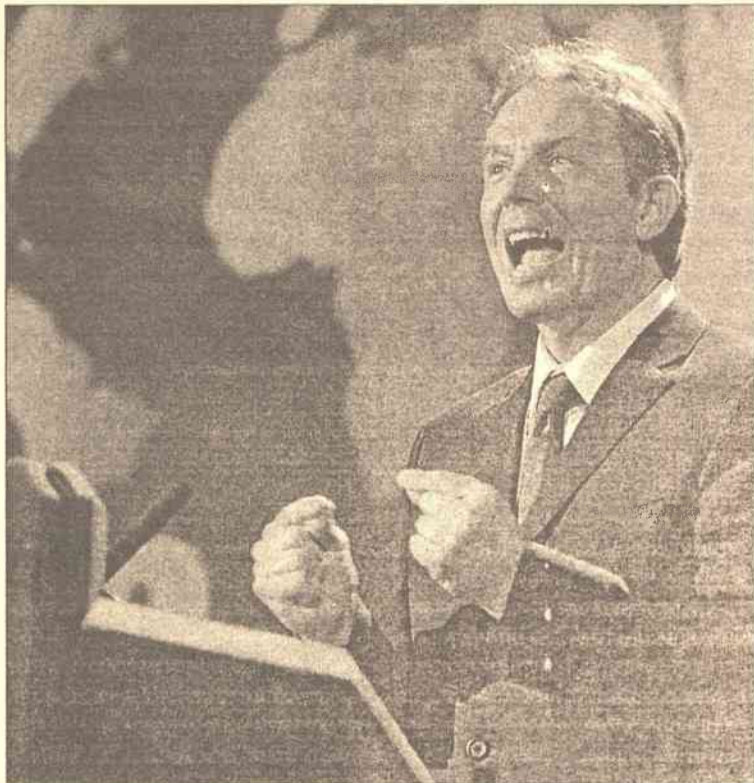
W oświadczeniu UE, opublikowanym w Atenach, odnotowano, że decyzja rządu izraelskiego w sprawie zakazu wyjazdu a także ograniczeń, dotyczących poruszania się przywódców palestyńskich po terytorium samej Autonomii, "nie przyczyni się do powodzenia działań społeczności międzynarodowej na rzecz zreformowania administracji palestyńskiej, a także — położenia kresu przemocy".

Rząd Grecji, przewodniczącej w tym półroczu UE — zaapelował do Izraela o ponowne przeanalizowanie swojej decyzji. Izraelski zakaz stanowi element retorsji, zastosowanych przez Izrael wobec Autonomii po niedzielnym zamachu ter-

rorystycznym w Tel Awiwie, w którym zginęły 24 osoby a 126 zostało rannych.

Planowana w przyszłym tygodniu konferencja w Londynie miała być poświęcona reformie administracji palestyńskiej. Inicjatorem spotkania był osobiście premier Tony Blair. Obok delegacji palestyńskiej w konferencji miał wziąć też udział tzw. kwartet bliskowschodni: delegacje ONZ, USA, UE i Rosji.

Po opublikowaniu w Izraelu zakazu wyjazdu polityków Autonomii do Wielkiej Brytanii, rząd brytyjski już we wtorek wyraził ubolewanie z tego powodu, apelując do władz izraelskich o ponowne rozważenie decyzji. W Londynie zasugerowano, że konferencja — mająca rozpocząć się 14 stycznia — zostanie odwołana, ale ostatecznej decyzji nie podjęto. Poinformowano też o specjalnym liście Blaira do premiera Ariela Szarona w tej sprawie.

Inicjatorem spotkania był osobiście premier Tony Blair. Po opublikowaniu w Izraelu zakazu wyjazdu polityków Autonomii do Wielkiej Brytanii w Londynie zasugerowano, że konferencja — mająca rozpocząć się 14 stycznia — zostanie odwołana. Fot. EPA-ELTA

Korea Płd. zadowolona z waszyngtońskich rozmów

"Wojownicza postawa" Azjatów

Korea Południowa wyraziła wczoraj zadowolenie z amerykańsko-japońsko-południowokoreańskich rozmów, prowadzonych w Waszyngtonie i zakończonych zapowiedzią nawiązania dialogu USA z Koreą Północną.

W Seulu uznano, że rozmowy Korei Północnej ze Stanami Zjednoczonymi mogą przekonać komunistyczną Koreę do rezygnacji z atomowych ambicji.

"Mamy nadzieję, że Korea Północna zmieni wojowniczą postawę i doprowadzi do rozładowania napięć, związanych z programem jądrowym tego kraju" — zakomunikowano wczoraj rano w Seulu.

We wtorek Waszyngtonie zakończyły się dwudniowe rozmowy trójstronne, poświęcone wypracowa-

niu wspólnego stanowiska w kwestii północnokoreańskiej. W komunikacie, przedstawionym przez Departament Stanu USA, podano, że Stany Zjednoczone zgodziły się podjąć dialog z Koreą Północną, przede wszystkim na temat, w jaki sposób kraj ten zamierza spełnić swe zobowiązania międzynarodowe w dziedzinie atomowej. USA oświadczyły, że pragną rozmawiać z Phenianem, ale nie pójdą na inne ustępstwa wobec Korei Północnej.

Zdaniem obserwatorów, takie stanowisko stanowi zasadniczą zmianę w dotychczasowej strategii USA, które wykluczały dialog z Phenianem przed konkretnymi działaniami Korei Północnej w kwestii zamrożenia programu atomowego tego kraju. Południowokoreańska tele-

wizja we wtorek wieczorem oceniła nowe stanowisko USA jako "przełom", zapowiadający przełamanie impasu w kwestii północnokoreańskiego programu jądrowego.

"Decyzję należy uznać za zasadniczą zmianę polityki Waszyngtonu w kwestii północnokoreańskiego programu atomowego" — oceniła seulska agencja prasowa Yonhap. Korea Południowa intensywnie zabiegała w Waszyngtonie o złagodzenie stanowiska USA, przede wszystkim w kwestii warunków nawiązania dialogu amerykańsko-północnokoreańskiego.

Prezydent USA George W. Bush we wtorek potwierdził wolę pokojowego rozwiązania sporu z Phenianem. "Nie mamy agresywnych zamiarów, ani też nie pozostajemy

w żadnym sporze z narodem koreańskim" — zapewnił. "Jesteśmy zainteresowani pokojem na Półwyspie Koreańskim" — dodał Bush. Zdaniem komentatora agencji Reutersa, nowe stanowisko USA stanowi ukłon w stronę Seulu, który zabiega o kompromisowe rozstrzygnięcie sporu w sprawie Korei Północnej. Waszyngton — przygotowujący się do kampanii w Iraku — najwyraźniej stara się minimalizować zagrożenie ze strony Korei Północnej, kraju — który zdaniem wielu analityków może dysponować już jedną lub dwoma bombami atomowymi.

Stany Zjednoczone oskarżają Phenian o atomowe ambicje; faktycznie jednak nie wierzą, by dysponował już taką bronią — pisze Reuter.

24 tys. — bez ogrzewania — Mrozy

Ponad 24 tys. ludzi, w tym ponad 6,5 tys. dzieci, pozbawionych jest ogrzewania w północno-zachodniej Rosji, gdzie panują silne mrozy, sięgające od 25 do 45 stopni C.

W wyniku różnego rodzaju awarii sieci grzewczej, 166 domów mieszkalnych i znaczna ilość obiektów socjalnych pozbawionych zostało centralnego ogrzewania. Poinformowało o tym wczoraj regionalne centrum Północno-Zachodniego Federalnego Okręgu Rosji.

W ostatnich dniach ogrzewania nie miały cztery miejscowości w obwodzie leningradzkim, trzy w Karelii oraz po jednej w obwodzie nowogrodzkim i w republice Komi.

Najgorzej jest w obwodzie leningradzkim, gdzie ogrzewania nadal pozbawionych jest 80 domów mieszkalnych, w których mieszka ponad 13 tys. ludzi.

W likwidowanie awarii sieci ciepłej zaangażowanych jest ok. 600 osób i 125 jednostek sprzętu technicznego.

Rumsfeld: Ustąpienie Saddama pozwoliłoby uniknąć wojny

Wojna nie jest "nieunikniona"

Umacnianie sił amerykańskich w Zatoce Perskiej będzie kontynuowane, ale odejście Saddama Husajna pozwoliłoby jeszcze uniknąć wojny z Irakiem — oświadczył amerykański sekretarz obrony Donald Rumsfeld.

Na konferencji prasowej w Pentagonie Rumsfeld wyraził pogląd, że najlepszym rozwiązaniem byłoby ustąpienie irackiego prezydenta bądź rozbrojenie Iraku, zgodnie z żądaniami ONZ.

"Mam jeszcze nadzieję, że ustąpi. I mam nadzieję, że ten kraj będzie rozbrojony i że nie trzeba bę-

dzie uciekać się do użycia siły. Ale na razie nadal wzmacniamy wojska" — powiedział Rumsfeld, nie podając żadnych informacji co do liczby ludzi i sprzętu, rozmieszczonego przez Stany Zjednoczone w rejonie Zatoki Perskiej.

Według niego, wzmocnienie sił amerykańskich w rejonie pozwoliłoby prezydentowi Bushowi na większą elastyczność w rokowaniach z Bagdadem.

Rumsfeld dodał, że nie widzi powodu, by ktokolwiek używał słowa "nieunikniona" w odniesieniu do wojny. "Nie jest ona nieuniknio-

na" — powiedział, ale "jest z pewnością możliwa". Także i prezydent USA George Bush ponownie wezwał Irak do rozbrojenia się, grożąc, że w przeciwnym razie USA i ich sojusznicy uczynią to siłą.

"Dla dobra pokoju Saddam Husajn powinien zlikwidować całą swą broń masowego rażenia i dobieść, że to uczynił. Jeśli wybierze inną drogę, USA staną na czele koalicji, składającej się ze wszystkich tych, którzy chcą rozbroić reżim iracki i oswobodzić irackie społeczeństwo" — oświadczył Bush w Chicago.

Pierwsza audiencja generalna Jana Pawła II w 2003 roku

Psalm 100

"Życzę wszystkim szczęśliwego nowego roku i pomyślnego kołędowania" — tymi słowami Jan Paweł II pozdrowił Polaków wczoraj na zakończenie pierwszej w 2003 roku audiencji generalnej.

Papież, komentując po polsku będący przedmiotem katechezy Psalm 100, powiedział: "Podczas świąt Bożego Narodzenia w sposób szczególny kontemplowaliśmy

wraz z Maryją oblicze Jezusa, wcielonego Boga.

Psalm, który rozważaliśmy w dzisiejszej katechezie, jest niejako wezwaniem do trwania w tej kontemplacji. Jej fundamentem jest wiara, że Pan jest Bogiem.

Psalmista zachęca, aby w tej wierze stawać przed Panem z radością, by wstępować do Jego świątyni z dziękczynieniem i uwielbie-

niem, i by służyć Mu z weselem".

Na zakończenie audiencji w watykańskiej auli Pawła VI przed Janem Pawłem II wystąpili akrobaci z włoskiego cyrku "Medrano".

Od początku pontyfikatu Jan Paweł II odbył tysiąc sześćdziesiąt pięć audiencji generalnych, w których uczestniczyło ponad 16,5 miliona wiernych.

Na podstawie doniesień PAP
stronę przygotował
Paweł Kobak

„Agenci” tworzą utwory

Muzyka ewolucyjna

Brazylijczyk Eduardo Reck Miranda z Sony Computer Science Laboratories stworzył program zdolny do samodzielnego komponowania muzyki.

Miranda to uznany twórca muzyki kameralnej i elektroakustycznej. Jego kompozycje zdobywały nagrody w Ameryce, Azji i Europie. Obecnie Brazylijczyk pracuje w Sony i bada możliwości zastosowań sztucznej inteligencji przy tworzeniu muzyki.

W swojej najnowszej książce – „Composing Music with Computers” – Miranda podsumowuje swoje dotychczasowe osiągnięcia, rozpoczęte od prac nad automatami komórkowymi, a obecnie skupiające się na zaawansowanych systemach wykorzystujących modele sztucznego życia. I właśnie to prze-

ście od „sztucznej inteligencji” (AI) do „sztucznego życia” (AL) ma stanowić przełom w dziedzinie kompozycji tworzonych przez komputery.

Jak dotąd programom opartym na sieciach neuronowych udawało się imitowanie wybranych stylów muzycznych, ale o samodzielnej kompozycji nie mogło być mowy. AI może pomóc w stworzeniu nowej kantaty Bacha, ale nie skomponuje niczego naprawdę nowego, oryginalnego. Inaczej jest z modelami sztucznego życia. Miranda wprowadził więc do swojego projektu coś w rodzaju wirtualnej orkiestry. Wcześniej koncentrowano się na korzeniach powstawania muzyki, na odzwierciedleniu poszczególnych etapów komponowania i dokonywanych w jego trakcie proce-

sów. Miranda postawił na współdziałanie inteligentnych systemów. Stworzony przez Brazylijczyka program opiera się na pojedynczych inteligentnych modułach – tzw. agentach. To „muzycy”, którzy wchodzą ze sobą w interakcję. Każdy agent składa się z syntezy głosu, aparatu słuchu, pamięci oraz skryptu do komunikacji z innymi agentami. Agenci tworzą swoje utwory i odgrywają je innym agentom, którzy porównują muzykę ze swoim własnym repertuarem. Na tej podstawie wprowadzają zmiany w swoich kompozycjach i stopniowo uczą się tworzenia nowych dźwięków. Tą drogą odbywa się również selekcja – utwory podchwyczone przez największą ilość agentów rozwijają się dalej, a te, które „nie spodobały się” – giną. –

Z punktu widzenia kompozytora trudno powiedzieć, że na tym etapie nasi agenci komponują muzykę – mówi Miranda – Przełomem w tej pracy jest działanie kolektywnej maszyny, uczącej się generatywnych systemów muzycznych.

Miranda ukuł już nawet nowy termin, opisujący to zjawisko – „muzyka ewolucyjna”. Oparty na jej założeniach program aktywnie komponuje muzykę, a nie tylko powiela zaprogramowane schematy. Oczywiście tworzone w ten sposób kompozycje wciąż dalekie są od tego, co przeciętne ludzkie ucho jest w stanie bez przykrości zaakceptować. Jednak dzięki badaniom Mirandy być może jesteśmy o krok bliżej chwili, kiedy komputery rzeczywiście aktywnie zaczną wspierać ludzi w tworzeniu muzyki.

VIA i Intel oskarżają się nawzajem

Wojna na balony

Jednym z zabawniejszych dla widzów elementów targów Computex 2001 (przed dwoma laty) była „balonowa wojna” pomiędzy VIA a Intellem.

W wyniku „manewrów wojennych” pewna część balonów, zwłaszcza tych z napisem P4X266, uległa zniszczeniu. Wydawać by się mogło, że to nieszkodliwa zabawa.

Jednak z chwilą, gdy Intel wystąpił przeciwko VIA z oskarżeniem o naruszenie patentów, „balonowa wojna” trafiła do sądu. Stała się podstawą wniesionego przez VIA przeciwko Intelowi oskarżenia o zniszczenie reklamowych akcesoriów VIA.

Niedawno, w ostatnim dniu 2002 roku, zapadł w tej sprawie wyrok, niewinniający oskarżonych przez VIA pracowników Inte-

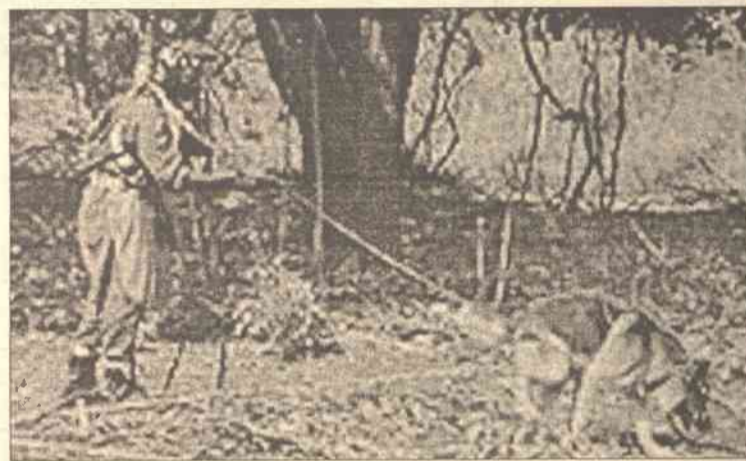
la, którymi są dyrektor marketingu Intel Asia Pacific Stanley Huang i szef Intel Taiwan Kelly Wu. Podstawą niewinniającego wyroku było okazanie przez przedstawicieli Intelu dokumentów sygnowanych przez firmy Fastfame Technology i Jetway Information, zezwalające Intelowi na usunięcie elementów reklamowych VIA Technology.

VIA zapowiada odwołanie od wyroku, uznając przedstawione sądowni dokumenty za wymuszone przez Intelu (to chyba nie jest trudne!) i stanowiące kolejny dowód nieuczciwej konkurencji oraz nagannych praktyk marketingowych.

Ciekawe, jak długo jeszcze potrwa konflikt firm, które w rzeczywistości są wzajemnie sobie potrzebne?

Zachcianki Pentagonu

Wąchający komputer

Pentagon zwrócił się do amerykańskich naukowców z prośbą o opracowanie komputera, który potrafiłby identyfikować osoby po ich zapachu. Na opracowanie tego projektu amerykańscy wojskowi są gotowi wyłożyć bardzo duże pieniądze.

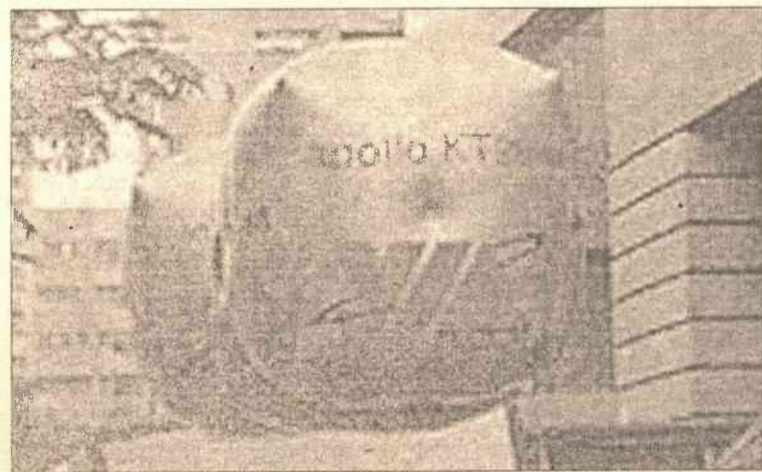
Pomysł ten bazuje na wynikach badań mówiących, że zapach wydzielany przez człowieka związany jest z jego genami i jest również unikalny jak odciski linii papilarnych czy przebarwienia tęczówki oka.

Rzecznik prasowy Pentagonu – Jan Walker – stwierdził, że jeśli naukowcy uporają się z rozwiązaniem tego problemu w ciągu 2,5 roku – drugie tyle zajmie zbudowanie i wdrożenie „wąchających” komputerów.

Steven Aftergood z Amerykań-

skiego Stowarzyszenia Badawczego jest jednak sceptykiem. Uważa bowiem, że – nawet jeśli takie urządzenie zostanie stworzone – jego wykorzystanie może doprowadzić do wielu pomyłek. Ludzki zapach bowiem (w odróżnieniu od linii papilarnych) może być łatwo zmieniony (choćby przez użycie dezodorantu a nawet przez zmianę pożywienia).

Nie jest to pierwsze podejście Pentagonu do urządzeń kierujących się zapachem. Od kilku lat trwa projekt Dog Nose, którego celem jest stworzenie urządzenia wykrywającego po zapachu narkotyki lub miny. Obecnie do tych celów używa się specjalnie wyszkolonych psów. Projekt ma na celu ochronienie ich życia i zdrowia.

Badania Altavisty

Wojna płci

„Wojna płci” nie ogranicza się do świata rzeczywistego. Sonda zorganizowana przez firmę Altavista pokazuje, że trafia również do cyberprzestrzeni.

Męski szowinizm jest w Internecie powszechny – aż 80% ankietowanych mężczyzn uważa, że porusza się w sieci sprawniej, niż ich partnerki. Dr Adam Joinson, psycholog, tak komentuje wyniki badań: „Odkąd informacja stała się wartościowym towarem, mężczyźni przenieśli swoją rolę myśliwego do Internetu, gdzie polują na dane”. W rzeczywistości panie prześcigają mężczyzn w wielu obszarach wykorzystywania Sieci, takich jak poczta elektroniczna i wyszukiwanie informacji związanych z ochroną zdrowia. Panie również częściej robią zakupy w Sieci, choć to mężczyźni wydają większe kwoty.

Koniec wirusów skryptowych?

Groźniejsze trojany

Specjaliści przewidują, że 2003 rok może być ostatnim rokiem ery wirusów skryptowych i makr. W ich miejsce pojawiają się znacznie groźniejsze trojany i programy szpiegujące typu spyware.

Roger Thompson, dyrektor firmy TruSecure – zajmującej się zagrożeniami w Internecie – szczególnie obawia się działania trojanów typu „Remote Access” oraz pozostawiających „wejście” z Sieci do komputera, które będą rozsyłać pocztą elektroniczną.

– Autorzy wirusów będą nadal kontynuować tworzenie trojanów i skryptów pozostawiających możliwość wejścia na komputer, rozsyłając je do grup pornograficznych, gdzie niedoświadczeni użytkownicy stają się pierwszymi ofiarami ataków. Spodziewam się, że w tym

roku nie tylko nastąpi ciąg dalszy działań tego typu, ale twórcy będą łączyć wirusy z programami szpiegującymi i monitorującymi działania w Internecie – powiedział Thompson.

Thompson zauważa, że wirusy rozsyłane z pocztą zebrały największe żniwo w korporacjach i dużych firmach, z których tylko nieliczne instalowały specjalne filtry wyłapujące robaki. Należy jednak zauważyć, że jednym z dwóch najbardziej rozprzestrzeniających się wirusów w ubiegłym roku był Klez, który atakuje głównie domowe komputery.

W 2002 r. miesięcznie pojawiała się od 200 do 300 nowych wirusów

skryptowych i makr. Jak przewiduje TruSecure, w tym roku miesięcznie ta liczba ma się zmniejszać o około 20-30. Thompson zauważa, że, choć głównym celem ataków wirusów rozsyłanych mailem są duże firmy, to jednak w ogromnej mierze problem ten dotyka komputerów zarówno małych firm, jak i użytkowników prywatnych.

Flesz

Pomyłka AMD

W AMD popełniono błąd, źle dobierając procesory do pudełek. W opakowaniach, w których teoretycznie miały znajdować się procesory AMD Athlon XP 2600+ pracujące z FSB 333 MHz, znalazły się układy AMD Athlon XP 2600+, ale pracujące z FSB 266 MHz. Pomyłkę można rozpoznać jedynie poprzez sprawdzenie oznaczeń na procesorze, gdyż radiator oraz dokumentacja są dla obu modeli identyczne. Problem wystąpił najprawdopodobniej w okolicach 23 grudnia, tak więc te osoby, które kupiły procesor wcześniej mogą spać spokojnie.

Ujawniony fundator

Anonimowa osoba, która zaoferowała 200 tys. USD nagrody za stworzenie wersji systemu operacyjnego Linux uruchamianego na konsolach Xbox pokazała swoją twarz. Okazał się nią Michael Robertson, założyciel firmy Lindows. Robertson zaoferował dwie premie po 100 tys. USD każda. Jedną za uruchomienie Linuxa na konsoli Xbox, drugą za uruchomienie na konsoli, ale bez żadnych zmian sprzętowych. Pierwsza część projektu zakończyła się pomyślnie i premia ma być wypłacona do końca stycznia. W związku z tym, że druga część projektu nie została zrealizowana, Robertson zdecydował się przedłużyć swoją ofertę do końca 2003 r. Obecnie w Stanach Zjednoczonych trwa spór sądowy pomiędzy Lindows i Microsoftem, który twierdzi, że słowo Windows i jego pochodne są zastrzeżonym znakiem towarowym.

Pogrzeb komputera

W Niemczech powstał cmentarz dla komputerów. Jego zaletą jest przede wszystkim bezpłatna „ceremonia pogrzebowa” dla elektronicznego mózgu. I nie chodzi o zakopanie komputera w ziemi, czy oddanie go do firmy zajmującej się odzyskaniem poszczególnych części. Każdy może zrobić ze swoim komputerem co tylko chce, ale ważne jest wybranie dla niego wirtualnego nagrobka na jednej ze stron Internetowych. Wchodząc na nią wybieramy opcję, gdzie chcemy posłać mózg elektroniczny: do nieba, czy też do piekła. Potem wybieramy napis na nagrobku. Każdy posiadacz „nieżyjącej” maszyny może też zrobić dobry uczynek i przekazać jej podzespoły na rzecz organizacji ratującej „życie” komputerów „zarażonych” wirusami lub po „zawale” procesora.

Znalazła po 22 latach

Niejaka Gemma Dudas, 22-letka z angielskiej miejscowości Haverfordwest dzięki Internetowi po raz pierwszy w życiu zobaczyła swojego, starszego o 19 lat ojca. W 1980 młodzienciek przestraszył się konsekwencji swoich zabaw z matką Gemmy i zniknął. Gemma jednak postanowiła go odnaleźć. Po kilku latach bezskutecznych poszukiwań zamieściła informację w serwisie Friends Reunited.com. Odezwał się szkolny kolega jej ojca, dzięki czemu Gemmie udało się odnaleźć tatę, z którym spotkała się podczas świąt.

Stronę przygotował Andrzej Łakis

